

Utrikesutskottets betänkande 2022/23:UU11

Interparlamentariska unionen

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen lägger 2022/23:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022 till handlingarna.

Behandlade förslag

2022/23:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Bakgrund	4
Redogörelsens huvudsakliga innehåll.....	5
Utskottets överväganden.....	6
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	7
Redogörelsen.....	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022

Riksdagen lägger redogörelse 2022/23:RS3 till handlingarna.

Stockholm den 27 april 2023

På utrikesutskottets vägnar

Aron Emilsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Aron Emilsson (SD), Morgan Johansson (S), Alexandra Völker (S), Olle Thorell (S), Margareta Cederfelt (M), Tomas Eneroth (S), Ann-Sofie Alm (M), Håkan Svenneling (V), Magnus Berntsson (KD), Kerstin Lundgren (C), John E Weinerhall (M), Jacob Risberg (MP), Stefan Olsson (M), Katarina Tolgfors (M), Azra Muranovic (S), Rasmus Giertz (SD) och Martin Melin (L).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Ordförandena för den svenska delegationen till Interparlamentariska unionen (IPU) respektive till den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet (PA-UfM) framförde i en skrivelse till riksdagsstyrelsen den 8 april 2011 (dnr 049-2548) önskemål om att den årliga redogörelsen för delegationernas verksamhet skulle lämnas till kammaren i stället för som tidigare till riksdagsstyrelsen. Syftet var att ytterligare synliggöra verksamheten.

I utredningen Riksdagens internationella verksamhet framfördes att det är angeläget att det internationella engagemanget i högre grad integreras med riksdagens övriga verksamhet. En debatt i kammaren ger ledamöterna möjlighet att sprida kunskap och information till varandra och till allmänheten (2010/11:URF1).

Riksdagsstyrelsen beslutade 2012 att överlämna redogörelserna till riksdagen. Ärendena bereddes av utrikesutskottet, och det hölls debatt i kammaren. I översynen av riksdagsordningen, som gjordes av en kommitté under ledning av talmannen, föreslogs att denna försöksverksamhet skulle fortsätta eftersom den kan ge underlag för fortsatta överväganden (2012/13:URF3). I framställningen Översyn av riksdagsordningen ställde sig riksdagsstyrelsen bakom kommitténs uppfattning (framst. 2013/14:RS3).

Riksdagsstyrelsen har mot denna bakgrund och i enlighet med 10 § lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen, beslutat att överlämna redogörelsen för verksamheten för 2022 från den svenska delegationen till Interparlamentariska unionen (IPU) till riksdagen.

Efter en ändring i riksdagsordningen utses den svenska IPU-delegationen fr.o.m. 2011 av talmannen efter samråd med gruppledarna till skillnad från tidigare år då den utsågs av riksdagsstyrelsen.

I detta betänkande behandlas riksdagsstyrelsens redogörelse 2022/23:RS3 för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022. Ingen motion har väckts med anledning av redogörelsen.

Bakgrund

IPU är världens äldsta multilaterala organisation. Den grundades 1889 med syftet att arbeta för fred och mellanfolkligt samarbete. Organisationen har för närvarande 178 nationella parlament som medlemmar. I unionens uppgifter ingår att främja personliga kontakter mellan parlamentsledamöter i alla länder och att verka för de parlamentariska institutionernas utveckling. Att hjälpa till med att bygga upp demokratiska funktioner och fungerande parlament är en ständigt växande del av IPU:s verksamhet.

IPU kan inte fatta några beslut som är bindande för medlemsländerna eller parlamentet utan har i stället valt att lägga fram konkreta förslag och anta resolutioner i de huvudämnen som debatteras vid varje församling. IPU bedriver en omfattande biståndsverksamhet i frågor som representativ demokrati, jämställdhet, mänskliga rättigheter och kvinnors deltagande i politiken.

IPU har genom åren närmat sig FN och har sedan 2002 observatörsstatus i FN:s generalförsamling.

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I årsredogörelsen redovisas delegationens verksamhet under 2022 och de aktiviteter som genomförts under året samt de ämnen som behandlats.

Vårens församling ägde rum den 20-24 mars i Nusa Dusa, Indonesien. Två centrala teman var nationella parlamentens roll i att lösa klimatkrisen och för att ta fram en omformad strategi för fredsprocesserna, i syfte att främja varaktig fred.

Höstens församling hölls i Kigali, Rwanda den 11-15 oktober under värdskap av Rwandas parlament. Det övergripande temat för församlingen var jämställdhetssträvanden inom nationella parlament som drivkraft för förändring mot en mer hållbar och fredlig värld.

Utskottets överväganden

Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelse 2022/23:RS3 till handlingarna.

Redogörelsen

Frågor i fokus under 2022 har bl.a. varit att övervinna pandemin och bygga en bättre framtid, hantera klimatrelaterade utmaningar genom att mobilisera IPU:s medlemsparlament, utveckla nya parlamentariska strategier för att stärka fred och säkerhet och hur digitalisering kan fungera som en resurs för lärande i pandemitider samt att främja demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättsstatens principer.

Det pågående ryska anfallskriget i Ukraina stod emellertid allra högst på dagordningen och kom att prägla många av diskussionerna. Vid höstförsamlingen antogs en resolution, som ett särskilt brådskande ärende, vilken bl.a. krävde ett omedelbart slut på den ryska militära ockupationen av suveränt ukrainskt territorium och återställande av dess territoriella integritet till dess internationellt erkända gränser som också sträcker sig till dess territorialvatten, i enlighet med internationell rätt. Därtill har en särskild arbetsgrupp inrättats i syfte att underlätta den politiska dialogen mellan parlamenten i Ryska federationen och Ukraina.

Några andra viktiga punkter för organisationens arbete under året blev även att undersöka hur nationella parlament interagerar med allmänheten och säkerställa att beslutsfattandet är så inkluderande och representativt som möjligt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar både redogörelsen om IPU-delegationens verksamhet under 2022 och det arbete som delegationen utförde under året. Liksom tidigare år anser utskottet att riksdagens parlamentariska delegationer bör verka för demokrati och mänskliga rättigheter samt arbeta för att stärka parlamentens roll. Utskottet välkomnar därmed att den svenska IPU-delegationen genom sitt arbete bidrar till att uppfylla detta. Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Redogörelsen

Redogörelse 2022/23:RS3 Redogörelse för verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska delegationens arbete under 2022.